Raadsvoorstel

Zaaknummer	:	1473142			
Raadsvergadering	:	3 november 2026			
Onderwerp	:	Begroting 2027			
Collegevergadering	:	22 september 2026			
Portefeuillehouder	:	Wethouder Han Boer			
Steller	:	Eric Gussekloo Team Financieel beleid	tel.	:	0545-250250

Te nemen besluit

1. De programmabegroting 2027 vaststellen.
2. De volgende kredieten beschikbaar stellen:
   a. Een krediet van € 382.000 voor vervanging van materieel.
   b. Een krediet van € 30.000 voor vervanging van speelvoorzieningen.
   c. Een krediet van € 450.000 voor vervanging van meubilair.
   d. Een krediet van € 400.000 voor vervanging van ICT middelen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

In de Gemeentewet staat dat de gemeenteraad voorafgaand aan het begrotingsjaar een begroting moet vaststellen. Met een vastgestelde begroting is er een uitvoeringsplan voor 2027 en kan het voorgenomen beleid worden uitgevoerd.

In de Financiële verordening Berkelland 2025 (artikel 5.2) is opgenomen de autorisatie van investeringskredieten bij de begrotingsbehandeling mee te nemen. Door de kredieten beschikbaar te stellen kunnen de genoemde vervangingen uitgevoerd worden.

De programmabegroting 2027 met meerjarenbegroting 2028-2030 is opgesteld met de gegevens zoals we die kenden op 1 augustus 2026. In de begroting is de perspectiefnota verwerkt en enkele ontwikkelingen die na de perspectiefnota, maar voor 1 augustus 2026 duidelijk werden.

Argumentatie

1.1 De programmabegroting is gebaseerd op de vastgestelde Perspectiefnota 2027.

Op 30 juni 2026 heeft de gemeenteraad de Perspectiefnota 2027 vastgesteld. De voorliggende programmabegroting 2027 met meerjarenbegroting 2028-2030 is een uitwerking van deze Perspectiefnota met gegevens zoals we die op 1 augustus 2026 kenden. Ontwikkelingen die tussen aanbieden van de Perspectiefnota aan de raad en 1 augustus duidelijk werden, zijn verwerkt (zie hierna en onder het kopje Financiën).

1.2 Afwijkingen ten opzichte van de Perspectiefnota

Het saldo van de begroting wijkt af van dat bij de Perspectiefnota door het verwerken van amendement A-26-03 OZB, de meicirculaire, de uitbreiding van het college, het op peil brengen van het budget voor onderhoud wegen, het wegvallen van de bijdrage voor de inkomensafhankelijke bijdrage Wmo, het noodzakelijk onderhoud aan bomen en het voldoen aan de wet digitale toegankelijkheid.

1.3 Het Raadsprogramma 'Berkelland, met elkaar in verbinding!' is nog niet verwerkt.

De uitwerking van het Raadsprogramma in een Collegeprogramma, met daarin een uitwerking van de verschillende onderdelen in tijd, capaciteit en geld, is ten tijde van het opstellen van deze begroting in volle gang en nog niet gereed. Het collegeprogramma zal, daar waar het in 2027 financiële consequenties heeft, uitgewerkt worden in een begrotingswijziging en voorgelegd worden aan de raad. Daarmee houdt de raad het

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

budgetrecht en staat ook 2027 in het teken van Berkelland, met elkaar in verbinding.

2.1 De raad stelt investeringskredieten vast.
Op grond van artikel 5 lid 2 van de Financiële verordening Berkelland stelt de raad bij de begrotingsbehandeling de nieuwe investeringskredieten vast. De raad kan daarbij aangeven dat zij op een later tijdstip een apart raadsvoorstel wil ontvangen voor een bepaald krediet. Hiervoor is een amendement noodzakelijk waarmee het bewuste krediet uit dit besluit wordt gehaald en waarin staat dat het krediet op een later moment apart wordt voorgelegd aan de raad. De nieuwe investeringskredieten zijn allemaal bedoeld ter vervanging van huidige middelen en zijn uitvloeisel van het bestaande beleid.

2.2 Vervanging materieel
Voertuigen en materialen van de buitendienst worden volgens een vervangingsplan vervangen. De afschrijvingslasten zitten structureel in de begroting. Het betreft een jaarlijks investeringsbudget om afgeschreven voertuigen, materieel en materialen te vervangen om zo onze dienstverlening te kunnen voortzetten.

2.3 Vervanging speelvoorzieningen
Op 1 februari 2022 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan Spelen en Bewegen in de openbare ruimte 2022-2031 vastgesteld. De € 30.000 voor vervanging speelvoorzieningen is een vast bedrag gedurende de looptijd van het actuele Beleidsplan Spelen en Bewegen dat jaarlijks beschikbaar gesteld wordt.

2.4 Vervanging meubilair
Het huidige kantoormeubilair van de gemeentelijke gebouwen (gemeentehuis/werf) is zwaar verouderd en voldoet niet meer aan de huidige arbo-eisen.

2.5 Vervanging ICT middelen
Jaarlijks worden er ICT noodzakelijke middelen vervangen op basis van de technische levensduur. Het gaat om € 315.000 voor vervanging audiovisuele middelen (met name raadszaal/ aanschafjaar 2020) en € 85.000 voor het naar de cloud brengen ('verSaasen') van met name verouderde on premise applicaties van Centric die op enig moment niet meer worden onderhouden en ondersteund.

Kanttekeningen en risico's
De provincie moet de begroting nog analyseren. Zij geeft pas een oordeel als de gemeenteraad de begroting heeft vastgesteld. Om onder de milde vorm van toezicht te komen, is het van belang dat er sprake is van een structureel sluitende meerjarenbegroting voor het eerste begrotingsjaar. Als dit niet past, is een structureel sluitende begroting in het laatste begrotingsjaar noodzakelijk. De begroting is structureel sluitend als uitgaven met een structureel karakter door structurele inkomsten worden gedekt.

Bij de beoordeling van de begroting is het onderhoud van wegen een risico. De lasten die voortvloeien uit het vastgestelde wegenbeleidsplan zijn in de begroting niet structureel gedekt.

Financiën
De begroting 2027 sluit met een positief saldo van € 1.435.000. Ten opzichte van de perspectiefnota 2027 hebben zich de volgende wijzigingen voorgedaan:

	2027	2028	2029	2030
Begroting aangeboden perspectiefnota	-658	-2.588	-618	1.036
Amendement A-26-03 OZB	-400	-400	-400	-400
Meicirculaire	4.343	2.247	-855	-1.230
Uitbreiding college	-250	-250	-250	-250

Onderhoud bomen	-180	-180	-180	-180
Groot onderhoud wegen	-500			
Bijdrage inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage Wmo	-900			
Doorontwikkeling dienstverlening	-20	-20	-20	-20
Autonome ontwikkeling OZB				30
Primitieve begroting	**1.435**	**-1.191**	**-2.323**	**-1.014**

De geplande investeringen in onderwijshuisvesting en sport zijn niet structureel opgenomen in deze begroting. Om dit zorgvuldig te doen is een actualisatie van de planning en een keuze voor het alternatief noodzakelijk. Dit betekent niet dat we geen stappen zetten om investeringslasten structureel in de begroting op te nemen. Bij het voorstel voor de begroting zitten vier kredietaanvragen voor investeringen waarvan de lasten structureel in de begroting zijn opgenomen.

Amendement OZB
Op 30 juni 2026 heeft de raad amendement A-26-03 'OZB' bij de perspectiefnota 2027 aangenomen. Met het aannemen van het amendement is besloten de maximale OZB-opbrengst voor het begrotingsjaar 2027 te baseren op het begrote bedrag uit de programmabegroting 2026 en alleen aan te passen voor inflatie en nieuw ontstane areaaluitbreiding. Hierdoor komt een structurele meeropbrengst uit de toen gebruikte meerjarenraming 2027–2030 te vervallen. De consequenties hiervan worden in deze begroting, en volgende begrotingen, verwerkt.

Meicirculaire
In de begroting is de raming van de algemene uitkering op basis van de meicirculaire gevolgd. Dat betekent dat de inkomsten vanaf 2029 dalen met ongeveer € 3 miljoen. Dit is het gevolg van het kabinetsbesluit om de huishoudelijke hulp niet langer via de Wmo te vergoeden voor mensen die dit zelf kunnen betalen. Deze maatregel gaat in op 1 januari 2029. Hierdoor stopt huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo. In theorie nemen de lasten met een gelijk bedrag af als de daling van de algemene uitkering. Met de daling van de lasten is nog geen rekening gehouden in de begroting. Om tot een daling van de lasten te komen moet eerst de wet worden aangepast, zolang dat nog niet gebeurt, zullen de Wmo lasten niet dalen.

Uitbreiding college
Op 23 juni 2026 heeft de gemeenteraad besloten het aantal fte wethouders uit te breiden van 3,6 fte naar 5 fte. Het structureel uitbreiden van de formatie van het college met 1,4 fte zal leiden tot extra loonkosten (inclusief pensioenlasten en vergoedingen) van € 250.000 per jaar en later mogelijk tot hogere wachtgeldverplichtingen.

Daarnaast zal er in de organisatie meer ondersteuning en afstemming nodig zijn. Denk daarbij aan secretariële ondersteuning, communicatie, bestuursadvisering en mogelijk beleidsadvisering. Bij een uitbreiding in wethouders en de organisatie komen ook extra kosten voor overhead en facilitair. Bij de beantwoording op schriftelijke vragen van 16 juni 2026 was de verwachting dat er bij de begroting een indicatie van deze kosten gegeven zou kunnen worden. Dat blijkt nog niet het geval. Hiervoor was ten tijde van het opstellen van deze begroting 2027 nog niet alle informatie beschikbaar. Wij verwachten deze kosten mee te kunnen nemen in de begrotingswijzing die zal volgen.

Onderhoud bomen
Uit boomveiligheidscontroles en -rapportages blijkt dat er sprake is van een stijgend aantal waargenomen risico- en attentiebomen. De huidige budgetten zijn onvoldoende om al deze bomen voldoende te onderhouden. Onvoldoende onderhoud kan leiden tot ongelukken. Dat willen we voorkomen.

Groot onderhoud wegen
In het beleidsplan wegen van 2025 is aangegeven dat jaarlijks €3,5 miljoen onderhoudsbudget nodig is om de wegen op het gewenste niveau laag te houden. Voor 2025 en 2026 is dit budget mede gefinancierd door incidentele middelen. Voor 2027 is er naast het structurele budget nog maar

beperkt incidenteel geld. Samen goed voor €3 miljoen. Om op een juiste wijze uitvoering te geven aan het vastgestelde beleid is € 500.000 extra nodig.

Inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage Wmo
De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-ondersteuning is uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Hierdoor valt de ingeboekte besparing in 2027 tijdelijk weg. Het Rijk heeft dit voor € 600.000 in de meicirculaire gecompenseerd.

Doorontwikkeling dienstverlening
Voor een toekomstbestendige dienstverlening zetten we moderne digitale kanalen in. Dit sluit aan op de wet voor digitale toegankelijkheid, die gericht is op het toegankelijk maken van websites en apps. Voor het onderhoud en beheer van de nieuwe systemen is structureel € 20.000 nodig.

Autonome ontwikkeling OZB
Volgens een bestendige gedragslijn ramen we ieder jaar een extra inkomst OZB van € 30.000. Dit doen we omdat er jaarlijks nieuwe panden in onze gemeente worden gebouwd en panden door aanpassing/uitbreiding meer waard worden. Tot en met de meerjarenbegroting 2029 is dit verwerkt. Voor de nieuwe jaarschijf 2030 nemen we die nu op.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Communicatie
De begroting is via de website van de gemeente en de begrotingsapp voor iedereen beschikbaar.

Initiatief, participatie en rol gemeente
Het opstellen van de begroting is een wettelijke verplichting. Het initiatief ligt bij de gemeente.

Planning en evaluatie
Deze begroting is het uitvoeringsplan voor 2027. In de bestuursrapportage 2027 meldt het college aan de gemeenteraad de stand van zaken van de programma's en de financiën. Het begrotingsjaar 2027 wordt afgerond met een jaarrekening. Hierin staat een verantwoording op doelen, activiteiten, planning en geld. De jaarrekening 2027 legt het college juni 2028 voor aan de gemeenteraad.

Alternatieven
Als de gemeenteraad de begroting niet vaststelt, grijpt de provincie in en komt de gemeente onder preventief toezicht te staan.

De gemeenteraad kan de begroting op onderdelen amenderen, waarbij lasten en baten in balans moeten blijven.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 3 november 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 september 2026

b e s l u i t:

1. De programmabegroting 2027 vaststellen.
2. De volgende kredieten beschikbaar stellen:
    a. Een krediet van € 382.000 voor vervanging van materieel.
    b. Een krediet van € 30.000 voor vervanging van speelvoorzieningen.
    c. Een krediet van € 450.000 voor vervanging van meubilair.
    d. Een krediet van € 400.000 voor vervanging van ICT middelen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 3 november 2026

de griffier, de voorzitter,

drs. J.A. Satijn drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Begroting 2027

Niet van toepassing.